Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U001477

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-04-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панченко Тетяна Сергіївна
2. Panchenko Tetyana Sergeevna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-04-2018

Спеціальність за освітою: українська мова і література

Місце роботи здобувача: ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, 30, м. Переяслав-Хмельницький, Переяслав-Хмельницький р-н., Київська обл., 08401, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 73.053.07

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 10212562

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, 81, м. Черкаси, Черкаський р-н., Черкаська обл., 18031, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний уніврситет імені Григорія Сковороди"

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, 30, м. Переяслав-Хмельницький, Переяслав-Хмельницький р-н., Київська обл., 08401, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.47.11

Тема дисертації:

1. Нові явиша в семантиці та словотворенні лексики в українській пресі початку XXI ст.

2. New phenomena in semantics and word-formation of the vocabulary in the Ukrainian press at the beginning of the XXI century

Реферат/анотація:

1. У дисертації досліджено нові явища в семантиці та словотворенні лексики в українській пресі другого десятиліття XXI ст. На новому фактичному матеріалі розглянуто функціонування нових слів, у продукуванні яких задіяні іншомовні префікси, префіксоїди, інтернаціональні компоненти, аброморфеми та суфікси; досліджено поповнення українського лексикону запозиченнями, зокрема англіцизмами; узагальнено вживання в мові преси оказіоналізмів та з'ясовано найбільш продуктивні способи їх творення. Схарактеризовано джерела поповнення лексикону українських періодичних видань, визначено чинники, які зумовлюють зміни в лексико семантичній та словотвірній системі української мови початку XXI ст., проаналізовано особливості функціонування найуживаніших лексичних одиниць у мові сучасної преси.

Установлено, що функціонально-стильова динаміка лексики продовжує залишатися основною тенденцією розвитку мови на початку XXI ст.

2. New phenomena in semantics and word-formation of the vocabulary in the Ukrainian press in the period from 2014 to 2017 are comprehensively investigated on the actual material in the thesis. The use of words in the functional and stylistic spheres that are not inherent to them is considered, and the reasons for the penetration of the other styles' vocabulary of the contemporary Ukrainian language into the periodicals are generalized, the ways of its replenishment and development tendencies are determined. Extralinguistic factors of the new phenomena in semantics and word formation of the vocabulary are described in the investigation. In addition, the role of the internal linguistic factors are defined and the tendencies of the linguistic changes are outlined. Terms, new words, archaisms and historicisms, spoken lexemes and slang, borrowings, etc. get spread in the language of the Ukrainian periodicals that proves the versatility of journalism. Journalists often resort to the use of expressively evaluated vocabulary with the negative, less with the positive meanings. During the investigated period, the following thematic groups are activated: "Social and political events" („Characteristics of the authorities", „Elections"), „Ukrainian Russian relations", „War and military sphere", „International relations", „Economic processes", „Medicine", „Everyday life", „Culture and leisure", „Crime", „Social Processes". The analysis of the new words, in particular nouns, verbs, adjectives, is carried out, and the main ways of their word formation are defined. It is found out that borrowings are widely used in the language of the Ukrainian press at the beginning of the XXI century, and it is determined that most of them are Anglicisms, that confirms the great influence of the English language on Ukrainian. It is defined that neologisms are used in the journalistic texts for informing and nominating. Occasionalisms are used in the periodicals, among which nouns prevail, and much less – verbs and adjectives. It is determined that occasionalisms perform not only informative, but also expressive and evaluative function in the text, have a clear negative meaning. It is noted that the process of the returning words from the passive state to the active use is continuing, that is, the process of the lexemes' reactivation is in the force in the Ukrainian periodicals. Book and obsolete words, as well as historicisms, which provide the textural elevation, grandiloquence and solemnity, penetrate widely into the language of the press. These lexical items serve to express the author's thoughts and, in order to attract the reader's attention, sometimes they are endowed with the negative evaluative meaning which is determined contextually. Terms are analyzed and systematized in the thesis. It is determined that the language units from the spheres of economy, medicine and information technologies are the most active in the language of the domestic mass media. Recently, the military vocabulary, which penetrates into the various thematic groups, is becoming widespread. In addition, the use of the words with a figurative meaning is recorded. That confirms the determinism process, which is the component of the language intellectualization. Intellectualization is also conditioned by the processes of word formation of the new words in the Ukrainian language, the wide use of book words, archaisms, historicisms, and terms. There is still a tendency to the spoken and expressivation of the vocabulary in the language of the Ukrainian press. The wide involvement of the spoken verbs in the Ukrainian press is found, in particular, the largest group is the verbs of speech; movement and displacement, less – mental state and action. Spoken nouns with the concrete and abstract meanings are also used in the publications. There is a replenishment of the newspapers and magazines with the onim lexicon derivatives, univerbats and lexical units formed from the abbreviations. It is determined that the appearance of such one word formations is facilitated by the effect of the law of the linguistic efforts and means' saving. Besides, spoken words pass the emotional state; they are a means of expressing a journalistic text. The appearance of the diminutives and augmentatives in the language of periodicals is noted. Diminutives often have a pejorative meaning, less often – reclamation. They are used to demonstrate the author's attitude to a person, process, or phenomenon in order to emphasize the size of the subject or transmit the direct speech of the respondent. Augmentatives have a negative evaluative meaning, they also express the size of the described subject or event or represent condemnation, neglect, disgust, humiliation and other author's emotions to whom he writes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Навальна Марина Іванівна

2. Navalna Marina Ivanivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шульська Наталія Миколаївна

2. Shulska Natalia Mykolaivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стишов Олександр Анатолійович
2. Stishov Oleksandr Anatolyovich

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Мартинова Ганна Іванівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Мартинова Ганна Іванівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.